

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2003

ΘΕΜΑΤΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ Α

Θέμα 1^ο

A. 3 B. 1 Γ. 4 Δ. 4 E. 4

Θέμα 2^ο

A → B

B → βλ. σχολικό βιβλίο σελ. 84-85 «Το εκλογικό σύστημα δεν επέβαλλε να ψηφίζει ... απέκτησαν κύρος στη δημόσια ζωή»

Θέμα 3^ο

1. Λ 2. Σ 3. Λ 4. Λ 5. Σ 6. Σ 7. Λ 8. Λ 9. Σ 10. Σ

Θέμα 4^ο

A.

1. Φιλελεύθεροι: α, δ, θ
2. Αντιβενιζελικοί: γ, ε, στ
3. Αριστερά κόμματα: β, ζ, η

B.

- (I.) 1. γ 2. α 3. ε 4. δ 5. β
- (II.) 1. γ-V 2. ε-I 3. α-IV 4. στ-II 5. δ-III 6. β-VI

ΟΜΑΔΑ Β

Θέμα 1^ο

Τανζιμάτ: Με τον όρο Τανζιμάτ περιγράφεται μία μεγάλη περίοδος μεταρρυθμιστικών προσπαθειών στην Οθωμανική αυτοκρατορία. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές, που έγιναν κάτω από την πίεση των Ευρωπαϊκών Δυνάμεων την επαύριο του Κριμαϊκού πολέμου, εξασφάλιζαν την ισότητα ανάμεσα στις θρησκευτικές ομάδες της αυτοκρατορίας και, κατά συνέπεια, ενίσχυαν την οικονομική, κοινωνική και πολιτική θέση των χριστιανών, ιδιαίτερα των Ελλήνων. Πολλοί από τους ισχυρούς Έλληνες της αυτοκρατορίας είδαν σε αυτές τις εξελίξεις μία σημαντική ευκαιρία επέκτασης της επιρροής τους στον οθωμανικό χώρο, πράγμα που απομάκρυνε το ενδιαφέρον τους από το μικρό και ταπεινωμένο – στη διάρκεια του Κριμαϊκού πολέμου – ελληνικό βασίλειο.

ΔΟΕ: βλ. σχολικό βιβλίο (ΟΕΔΒ) σελ. 40: «Τα οικονομικά του ελληνικού κράτους ... 28.000.000 έως 30.000.000 δραχμές».

«Εθνικόν Κομιτάτον»: βλ. σχολικό βιβλίο (ΟΕΔΒ) σελ. 79: Πολιτικός σχηματισμός υπό τον Επαμεινώνδα Δεληγιώργη ... στην Οθωμανική αυτοκρατορία.

Θέμα 2°

Βλ. σχολικό βιβλίο (ΟΕΔΒ) σελ. 142: «Το Νοέμβρη του 1919 ... πριν από την υπογραφή της συνθήκης».

Βλ. σχολικό βιβλίο (ΟΕΔΒ) σελ. 151 – 154: «Στις 24 Ιουλίου του 1923 ... κάποιων επίμαχων περιοχών».

«Με βάση το άρθρο 11 ... ανταλλαξίμων».

Θέμα 3°

Από το σχολικό βιβλίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι εξής πληροφορίες:

Σελ. 155 - 156: «Καλλιεργητές δημητριακών εγκαταστάθηκαν ... Έδεσσα κι αλλού».

Σελ. 156: «Εξάλλου δόθηκε προτεραιότητα στην εγκατάσταση προσφύγων ... έτσι εποικίζονταν παραμεθόριες περιοχές».

Σελ. 157: «Πολλοί πρόσφυγες, αν και δεν ήταν γεωργοί ... που δινόταν στους αστούς ανταλλάξιμους».

Επίσης:

Στερεά Ελλάδα: κάποιοι πρόσφυγες εγκαταστάθηκαν σε αστικά κέντρα της Στερεάς Ελλάδας πιστεύοντας ότι εκεί θα μπορούσαν να ασκήσουν αστικά επαγγέλματα με τα οποία ασχολούνταν άλλωστε και στις πατρίδες τους.

Νησιά Ανατολικού Αιγαίου: οι πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν σε αυτά μπορούσαν να αξιοποιήσουν τις μουσουλμανικές περιουσίες. Επίσης θα ενίσχυαν εθνολογικά παραμεθόριες περιοχές. Επιπροσθέτως, τα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου βρίσκονταν κοντά στα μικρασιατικά παράλια κάτι που καθιστούσε την παλιννόστηση των προσφύγων ευκολότερη. Άλλωστε, κάποιοι πρόσφυγες παραμένοντας σε αυτά θα μπορούσαν να ασχοληθούν με το εμπόριο και τη ναυτιλία.

Θεσσαλία: το ποσοστό των προσφύγων που κατέφυγε στη Θεσσαλία δεν ήταν ιδιαίτερα υψηλό. Στην περιοχή δεν υπήρχαν διαθέσιμες εκτάσεις για να δοθούν στους πρόσφυγες καθώς είχε ολοκληρωθεί η αγροτική μεταρρύθμιση (1917) η οποία οδήγησε στις απαλλοτριώσεις των τσιφλικιών.

Κρήτη: οι πρόσφυγες θα μπορούσαν να αξιοποιήσουν τις μουσουλμανικές περιουσίες.

Στην **Πελοπόννησο** εγκαταστάθηκε το 2,3% και στη φτωχή και ορεινή **Ήπειρο** το 0,7% των προσφύγων. Ελάχιστοι πρόσφυγες 0,4% και 0,3% εγκαταστάθηκαν αντίστοιχα στις **Κυκλάδες** και στα **Ιόνια Νησιά** όπου θα μπορούσαν να ασχοληθούν με το εμπόριο και τη ναυτιλία.

Θέμα 4°

- Για την απάντηση μπορούν να χρησιμοποιηθούν από το σχολικό βιβλίο οι εξής πληροφορίες:

Οι λόγοι που οδήγησαν στην υπογραφή της Συνθήκης από τη μεριά της Ελλάδας ήταν:

- Η άρνηση της Τουρκίας να δεχθεί την επιστροφή των Ελλήνων στις πατρογονικές εστίες τους

- Υποβοηθούσε στην Ελλάδα αλλά και την Τουρκία να διασφαλίσουν και να αναγνωρίσουν τα σύνορά τους, να πετύχουν ομοιογένεια και να ασχοληθούν με την εσωτερική μεταρρύθμιση και ανάπτυξη.
- Σύμφωνα ήταν και η Κοινωνία των Εθνών.

Όταν έγινε γνωστή η υπογραφή της Σύμβασης και οι όροι της, οι πρόσφυγες που βρισκόταν στην Ελλάδα αντέδρασαν έντονα. Σε όλες τις πόλεις της Ελλάδας συγκρότησαν συλλαλητήρια, διατρανώνοντας την απόφαση τους να εμποδίσουν την εφαρμογή της. Τελικά οι πρόσφυγες έμειναν με την πικρία ότι το δίκαιο και τα συμφέροντα τους θυσιάστηκαν στο βωμό των συμφερόντων του ελληνικού κράτους.

- Επίσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα ακόλουθα στοιχεία από την πηγή:
Σύμφωνα με το ψήφισμα των προσφύγων, η ανταλλαγή πλήττει καίρια την παγκόσμια συνείδηση και την παγκόσμια ηθική και είναι αντίθετη προς τα ανθρώπινα δικαιώματα της ελευθερίας και της ιδιοκτησίας.

Στη συνέχεια χρησιμοποιούν ως επιχείρημα τα απαράγραπτα ιστορικά δικαιώματά τους και ζητούν εγγυήσεις ώστε να επιστρέψουν στις πατρίδες τους με ασφάλεια. Αν δεν συμβεί κάτι τέτοιο, θεωρούν πως θα έχει συντελεστεί μία άνευ προηγουμένου προσβολή κατά της ανθρωπότητας και του πολιτισμού.